

Valtuustoaloite luontoratkaisujen vauhdittamiseksi

Kansainvälisen luontopaneelin IPBESin mukaan nykyinen jopa miljoona laji on kuolemassa sukupuuttoon. Meillä Suomessa jo joka yhdeksäs laji on uhanalainen.

Luontokadon pysäyttämiseen tarvitaan mukaan kaikkia. Kaupungeilla on erinomaiset edellytykset vahvistaa luontotyötä - ja tuottaa näin monenlaisia hyötyjä myös asukkaille.

Esitämme harkittavaksi kymmenen mahdollista, osin uudenlaista tapaa vaalia luonnon monimuotoisuutta täydentämään jo käytössä olevia luonnonsuojelun keinoja:

1.) Pyritään luontotyön kärkikaupungiksi

Luontokadon pysäyttäminen edellyttää kunnianhimon tason nostamista. Määrätietoisien työn avulla kaupungista voidaan tehdä luonnon vaalimisen valtakunnallinen ja jopa kansainvälinen kärkikaupunki. Nostetaan kaupunkistrategiassa luontotyö keskiöön. Kutsutaan talkoisiin kaupunkikonsernin lisäksi yritykset, yhdistykset ja kuntalaiset. Hyödynnetään työssä tässä aloitteessa kuvattuja ehdotuksia.

2.) Käynnistetään toimialarajat ylittävä kärkihanke

Luontotyössä piilee paljon mahdollisuuksia toimialojen välisessä yhteistyössä. Käynnistetään kärkihanke, jossa luontonäkökulma nivotaan yhteen esimerkiksi liikunnan, mielenterveystyön tai kulttuurin kanssa. Osallistetaan työhön mukaan alan toimijoita.

3.) Perustetaan luontotyön lippulaivakohde

Luontotyö tarvitsee lippulaivakohteita, jotka osoittavat uusien ratkaisujen toimivuuden ja rohkaisevat muita soveltamaan niitä. Suomen tunnetuin esimerkki on Vuosaaren huippu, jossa vanhalle maantäyttöalueelle on tehty luontokohde. Valitaan Espoossa lippulaivakohteeksi jokin ihmisen voimakkaasti muokkaama ja luonnoiltaan heikentynyt alue ja tehdään siitä vetovoimainen nähtävyys ja virkistysalue.

4.) Monipuolistetaan maankäytön merkintöjä

Arvokkaiden alueiden rauhoittaminen luonnonsuojelulailla on tärkeä tapa vaalia monimuotoisuutta, mutta rinnalle tarvitaan myös joustavampia ja nopeampia työkaluja. Hyödynnetään uudenlaisia suojelun keinoja, esimerkiksi erilaisia hoitoluokituksia ja väliaikaista suojelua. Kehitetään kaavamerkintöjä yhdessä muiden kaupunkien kanssa.

5.) Lisätään ennallistaminen kaupungin metsien hoidon työkalupakkiin

Luontoarvoja voidaan palauttaa ekologisella ennallistamisella. Sen avulla voidaan myös lisätä luontokohteiden kiinnostavuutta virkistys- ja ulkoilualueina. Kerätään ennallistamisesta kokemuksia koehankkeilla ja hyödynnetään valtion mailla koeteltuja käytäntöjä. Tiedotetaan toimenpiteistä paikallisille asukkaille ja ulkoilijoille. Sisällytetään parhaat ratkaisut metsienhoidon vakiotyökaluihin.

6.) Vaalitaan uhanalaisia eliölajejamme

Uhanalaisten eliöiden ja luontotyyppien vaaliminen edellyttää suunnitelmallista otetta. Tästä hyvä esimerkki on Espoossa laadittu liito-oravien hoitosuunnitelma. Tehdään kaupungille ominaisten uhanalaisten lajien ja luontotyyppien vaalimisesta paikallinen ylpeyden aihe. Otetaan valitut lajit ja luontotyypit huomioon kattavasti strategioissa, kaavoituksessa ja hoitotoimissa.

7.) Perustetaan paikallisia lajeja tukevia niittyjä

Niityt ovat tärkeitä monille harvinaisille kasveille ja hyönteisille. Niittyjä voi perustaa monenlaisiin ympäristöihin kuten puistoihin, nurmikoille, teialueille ja viherkatoille. Kehitetään

kaupungille oma niittyseos, jossa suositaan paikallisia luonnonkukkia. Suositaan niittyseosta kaupungin omilla viheralueilla. Laaditaan niittyjen hoitamisesta opas ja tarjotaan siemeniä myös taloyhtiöiden ja asukkaiden käyttöön.

8.) Lisätään lahopuun määrää

Lahopuun puute on Suomessa merkittävin yksittäinen uhanalaistumisen ajuri. Eri lajit tarvitsevat eriasteisesti lahonnutta puuainesta. Asetetaan lahopuun lisäämiselle määrällisiä ja laadullisia tavoitteita. Lisätään lahopuuta kaupungin viheralueilla siten, että se parantaa samalla alueiden esteettistä ja toiminnallista arvoa.

9.) Otetaan kaupunkilaiset mukaan luonnonhoitoon

Monimuotoisuuden vaalimisessa kansalaiset voivat olla tärkeitä tekijöitä. Käsien toteutettavat hoitotavat ovat tärkeitä harvinaisten lajien suojelussa. Tarjotaan paikallisille asukkaille ja yhdistyksille mahdollisuuksia esimerkiksi hoitaa niittyjä, istuttaa uhanalaisia puita ja ennallistaa soita. Otetaan kaupunkilaiset mukaan myös valitsemaan kohteita ja suunnittelemaan toimia.

10.) Lisätään pienelinympäristöjä

Pienelinympäristö on pienialainen kohden kuten lammikko, niitty tai järeä vanha puu. Niitä voidaan lisätä monille ihmisen voimakkaasti muokkaamille alueille, esimerkiksi puistoihin ja tiealueille. Selvitetään kaupunkiin sopivat pienelinympäristöt. Asetetaan niille määrällisiä tavoitteita. Kehitetään malleja, joilla kaupunkilaiset, yhdistykset ja yritykset voivat tuottaa pienelinympäristöjä omatoimisesti.

Liite: <http://villivyoehyke.net/ver2/toiminta/luontokatoratkaisuehdotukset/>

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kaupunki selvittää aloitteessa ja sen liitteessä kuvattuja ja muita toimenpiteitä luontoratkaisujen vauhdittamiseksi.

25.1.2021

Tiina Elo Mikki Kauste Rauli Virtanen
Tiina Ahlfros
Inka Hopsu
Sirpa Hertell Henna Partanen Mari Anthoni Pinja Nieminen
Johanna Karimäki Ekim Özdemir Juri Aaltonen
Risto Nevanlinna
Saara Hyrkkö Päivi Raunu Verna Finström
Tiina Pursula
Jaana Jalonen Noora Koponen Jyrki Kasvi
Habiba Ali
Antero Laukkanen Maria Guzenina Liisa Kivekäs
Christina Gestrin Kari Uotila
Aulikki Pentikäinen

--

Tiina Elo
Kansanedustaja
Kaupunginvaltuutettu, valtuustoryhmän 1. varapuheenjohtaja, Espoo
p. 045 261 7447
tiina.elo@vihreat.fi